

Jindra

Roman z českého života od J. Kliepery.

"Vojtěchu, můj Vojtěchu!" zvolala nyní zoufale Jindra a s pláčem se vrhla na jeho prsa.

Lápa objal vášnivě krásnou nevěstu hraběte Ostrovína a líbal ji, tiskna křečovitě ubohou oběť k prsoum svým.

"A není možno již, Jindro, couvnouti?" tážal se jí po chvíli. "Jediný krok můj zpět, a otec je ztracen!" vydechla skoro bez sebe Jindra. "Ah, vše jest již marno, osud můj již rozhodnut! — Odpustíš mi nyní, Vojtěchu?" Vyvinula se mu z objetí a hleděla s bolestným, nevěstovně truchlivým pohledem na Lápu.

"Odpusť, odpusť, ty mně, andělé jasny, promiň ty mně, čistá světe, má!" Lápa se vrhla na kolena před dívkou, tiskna křečovitě ruku její k ústům.

"A teď již bje okamžení našeho rozchodu, můj milovaný Vojtěchu. Já jsem před tebou ospravedlněna, ty mi nekleď, nezlořeč, š, ty mou památku neztracuj, ty mi posvěť čistou, milou vzpomínku svou i pak ještě, až mne zde již nebude! — Jediné přání, jedinou touhu, jedinou žádost nevroucenější chovají pro te upřímná prsa má v této žalupné, svaté chvíli: buď šťasten, buď blaže a dlouho žij, třeba beze mne — já šťastna nebudu!" — A sklonivši se ku klečícímu před ní Lipovi, objala blavu jeho a vtisknuvši mu na čelo dlouhý, plamenný polibek, ubíhala pak s pláčem z komnaty. Běžela do zadního pokoje.

Jako blesk vzechopil se Lápa, páde za ní, v tom však zapadly dveře, a zarahotil zámek. "Jindro, Jindro!" volal úpěnlivě Lápa, sklesnuv u dveří na kolena. "Buď s Bohem!" znělo mezi pláčem a štkáním z vedlejší komnaty přidružené k němu, a pak nastalo hluboké ticho.

Skoro bez vědomí klečel Lápa dlouhou chvíli u dveří, v nichž Jindra zmizela, až jej k sobě přivedlo skřípění dveří a hovor ženských hlasův. Rychle vstal, a v tom již otvíraly se dveře, jimiž vešla paní Jarýnová, podotýkajíc, že slyšela, že se s ní rozloučily, a že vešel do jejich pokojů.

Lápa sebral veškeré síly své, by pohnutí své utajil. Poněvadž hosté se počínali již sjížděti, trvalo rozloučení domácí paní na krátko; a Lápa odbyv je, spěchal skoro o máměný hlubokými a moenými dojmy předěklého výjevu do svého pokoje. Tam očekávali ho oba jeho chovaní Oskar i Prokop a nastalo mu trudné a neméně pohnutlivé loučení. Oba hoši plakali a i samému Lipovi, vyslešenému již dlouhým předeházejícím utrpením a právě minulou scénou s Jindrou, vstupovala často náhlá slza do oka.

Co svatební hosté se sjížděli a nahoře i dole všechno se připravovalo k jízdě do kostela, neodstupovali ani na chvíli chlapeč Jarýnovi od svého milovaného učitele. A teprv, když mělo sedati se již do vozů, byli voláni k odchodu. Konečně byl Lápa samotěn.

Sotva však bylo ticho v pokoji, zahučely venku rány z hmoždíkův, zazněla na nádvoří hluchá hudba, a zaduněla kopyta i kola prvního odjíždějícího vozu. Vešli v něm Jindru — k sňatku s hrabětem!

Za půl hodiny potom vstupoval Lápa do vozu, který jej dovážel k nejbližší stanici železniční. Všichni domácí lidé v Háji provázeli jej k vozu a s pláčem a ním se loučili. Ještě jednou Lápa se vztýčil, když vůz vyjížděl z nádvoří v Háji, kynul všem zůstalým a pak, zatačaje se ku bráně, ohlídl se tesklivě k postrašenému křídlu zámečku, kde nahoře byly pokoje Jindřiny. Paní jejich v tomže okamžení stala se hraběnkou Ostrovínovou.

Lápa klesl nazpět do vozu; vyjel z nádvoří, silnice se zatačela, minul park, opustil Háj.

XXV.

Minula řada let. — V Praze na věži klementinské

odblila pátá hodina odpoledne. — V zadní části Klementina proti Línhartskému náměstí vyhrnuli se zástupové studujícíech ze školních síní do průjezdu a na okraj dvořa, jak to již bývá po skončených přednáškách, a stateční synové věd rozhovorili se v živém proudu na několik okamžiků, než se rozlétli do všech koutů našeho starého města. — Najednou povstal mezi studenty v průjezdu blíž schodu ruch, skupení se rozstupovala, mladíci uctivě ustupovali, hovor na chvíli ustal, hlavy při pozdravu se obnažovaly, tváře se jasmily a zraky svítily jasněji.

Ti, kteří stáli u schodu, od císařské knihovny a od učebních síní filosofické fakulty vedoucích, šeptali si významně: "Ah, to je profesor Lápa —" a na tvářích jejich teď, když k jejich skupením se blížil vysoký, štíhlý muž, asi čtyřicetiletý, vystoupil výraz hluboké úcty a vážnosti.

Přichozí, vážný to zjev statného, ba krásného muže v plné síle, přivítavě děkoval k pozdravům a výsed z průjezdu na dvůr, kráčel směrem do velké Karlovy ulice, provázen jsa hloučkem studentů, kteří jej těsně obklopovali. Zdálo se, že s nimi důvěrně a horlivě rozmlouvá, při čemž jej studující vždy újeji obkličovali, aby jim ani slova z rozmluvy jeho neušlo.

Ti, kteří zůstali v průjezdu a na dvoře, pohlíželi za ním se zájmemi zraky.

Jeden ze studentů jiskrných zraků a kudrnatých vlasů jakožto: "Takových učitelů jako Lápa, kdyby naše fakulta měla více! Pak by byla radost přednášky poslouchati."

"Milý Jirku, velikánů rodí se po málu!" připomenul štíhlý blondýn, kollega prvního.

"Což je skutečně Lápa přednáška tak výtečná?" tážal se skoro nedůvěřivě malý, zavallý mladík, který teprve nyní zavřel archy svých explik, z nichž vyražily matematické formule prozrazovaly, že je matematikem.

"To si myslím. Předtím týden počal svá čtení o naší literatuře od doby josefínské až na naše dny," dokládal Jirka, onen s rozkřivenými zraky a kudrnami. "Rozvinul před námi tak plastický, tak živý a dojemný obraz našeho stavu tehdejšího s materiálem a prameny tak bohatými, že nám bylo, jako bychom žili s oněmi prvními buditeli našeho národa!"

"A k tomu mluví tak krásně, tak úchvatně a dojmavě, že by člověka rozplakal a hned zase vzručil k nadšení," dotvrdil horlivě blondýn, a slza zaleskla se mu ještě teď v modrém oku.

U skupiny našich rozmlouvajících studentů stál ještě čtvrtý, chudě oděný mladík bledých, ale duchaplných tváří. Jeho zraky, jakmile se objevil Lápa, zaplanuly živým ohněm a vzhledly takřka vděčně k němu, když je mluvil; po chvíli vmísil se nadšeně do hovoru a pravil: "Lápa je nejen výtečný profesor a spisovatel na slovo vzatý, nýbrž co více, on je vzácný lidumil a přítel i dobrodinec svých žákův. Slyšel jsem často o něm, že tomu neb o nomu studentovi pomohl z nouze, že ten či onen jest denním hostem u jeho stolu, neb že jednomu či druhému zaopatřil tu koně, onde obědy nebo podporu peněžitou, avšak jak ryzí, soucitné a účinné má srdce, seznal jsem sám na sobě před krátkým časem."

"Povídej, povídej, Bolku," vyzývali studenti souhruba. "Ve studiích mne vydržoval strýc; ten před nedlouhým časem zemřel, a já zůstal bez podpory. Poněvadž dříve výživu jsem měl od strýce úplně zajištěnou, neměl jsem potřeby jinak si ji zabezpečovati a teď najednou uprostřed školního roku byl jsem opuštěn. Přese všechno svědomitě úsilí mé bylo, jako by se mně všechny pomocné prameny byly uzavřely. Nemohl jsem dostati ani hodin ani jiného zaměstnání. Brzy jsem byl v největší nouzi — Asi před třemi nedělemi — bylť ještě zimy — trávil jsem, abych se obřel a pak též mohl pracovati — vly

v poledne v císařské knihovně. Jednoho dne setkal jsem se tam s Lápu. Pozdravil jsem jej, on se mnou pohovoril, jsem již druhým páletím jeho posluhačem a ne právě nedbalým, a pak jsme se zabrali oba do práce. Ke druhé hodině knihovna se vyprázdnila. Kustoa nás vybízel, abychom již opustili síň; ohlídl jsem se, zbyli jsme tam professor a já samotni. Lápa se usmál, pohlédl na hodinky a pravil: "Utonul jsem opět v práci, zapomínaje na čas i jídlo!" — Já se zdvihl a smutně jsem odcházel; měl jsem v kapse několik posledních krejcarů. U pokařky v Klementině v Jezovitské ulici koupil jsem si dvě housky, ty a doušek studené vody byly, jako již po několik dnů výměnou a večer již zároveň," podotkl s trpkým úsměvem vypravující.

"Bolku, Bolku, proč pak jsi nepřišel ke mně —" vyřítal jemně pohnutý blondýn — "můj vželek síce nebývá příliš plný, ale přece je v něm vždy několik grošů na pomoc přátel."

"Milý brachu —" odvětil Bolke, tiskna při tom vše ruku u příměně soudrnou — "vím, že i ty, co máš, nudíš si s tím namáhavě vyděláváš, a pak jsem zvyklý dluhy své, udělán-li jaké, brzo splácti, a tehdy nebylo naděje, že budu mít z čeho platit." A pak pokračoval: "Právě jsem dychtivě koml do svého oběda, když tu na rameno mé položil se lehká ruka, a já obrátiv se, vidím za sebou Lápu státi, který vřele na mne pohlížeje, soucitně pravil: "Milý příteli, vždyť si zkazíte oběd!" Při nenadálém tomto oslovení vřela mi všechna krev do tváře, a já sklopiv oči, mlčel jsem. Lápa osvětlil, že umí dobře čísti v ardech lidských, neboť ujav mne za ruku, pravil upřímně: "Anebo snad nebudete ani obědvati?"

"Jeho hlas zněl tak měkce a úctastoství jeho bylo tak něžné, že Bůh ví, jak se stalo, v očích mých vyvstala rosa. Lápa ji zahlédl a vřav mne pod paž, vedl mne k sobě do bytu, vyzývaje mne k obědu. Na cestě domlouval mi tak důtklivě a spolu tak šetrně, že jsem se mu svěřil se vším. A vite, co učinil? — Bylo to ku konečnému; Lápa z úctinnosti ke studentům, jak známo, při hezkém platu svém a jiných příjmích, nemívá nikdy velké zásoby peněz, avšak i o tu nepatrnou, která mu ještě zbývala na sklonek měsíce, sdělil se mnou. Musil jsem dále býti po několik dní jeho hostem v poledne i večer a za několik dní opatřil mi vyhovouté místo u velkokupce B., u něhož vede se mi nyní výtečně. Byl mým zachovatelem, já jej velelím jako svého anděla strážného!" koněl s opravdovým nadšením student a pozdraviv druhy, odešel opět na schody k síni učební.

"Jest to opět jeden z četných nevdanoucích listů do věnce Lápaových krásných činův, jimiž si zatkne nehybnou památku v srdcích českých studentů," pronesl Jirka. "Dej nám dobrý osud více takových kantorův!" přál si zavallý matematik. "A více mužů tak horlivých a činných jako Lápa, pak by to s naší věcí národní bylo lépe nežli nyní!" horoval nadšený blondýn. "Ó jen více, více takových učitelů jako Lápa! Jak blahodárné, pozeňané je právě působení jeho učitelské, jak mocné, takřka kouzelné jeho živé slovo! Viděl jsem to na souduzích, že ti, kdož byli dříve vlažni a neteční, povzneseni bysše řečí jeho úchvatnou, jeho vřelostí neodolatelnou, jsou nyní nehorlivějšími, neupřímnějšími nadšení pro vše naši. Kdyby tak všichni učitelé na všech katedrách působili v naší mládež, jaký národ by z nás povstal za krátko, jaká pokolení budoucí by pak vzešla na jistou spásu nám všem!" hlásal s nadšením ohnivý Jirka. "Kdyby — ach, kdyby!" pronesl vroucně blondýn a pak živě pokračoval: "Avšak my jsme žáky, jeho odchovaní; nám hlásá Lápa své učení plně valetu, plně ohně a svaté pravdy, což nemine se s cílem aspoň u nás! Proto si zde dejme slib a sváté si připovíme, tak jako vznesení učení přejímáme z jeho rukou, z jeho úst, tak že i my je chceme hlásati, rozšiřovati, cestu mu klesati do srdcí veškeré mládeže a celého národa, až jednou nastoupíme pove-

lání své." — Oči nadšeného mladíka jasně planuly, ve tváři zradila se vůle upřímná, a slabá ruka jeho vztáhla se pevně sou-druhům vstříc.

Jirka i matematik vložili odhodlané ruce své do ní a matematik pravil: "Od zítřka budu choditi i já do přednášky Lápy, a uvidíte, že nebudu z netečných jeho žáků; mám vůli pevnou i já jednou býti činným dělníkem na roli národa našeho."

"Dej nám dobré nebo svého zdaru!" pronesl důvěrně Jirka a s tím se rozešli.

Zatím kráčel Lápa, provázen jsa stále studenty, k bytu svému na nářeží. Bylo viděti, že učitele a žáky jeho poutá krásná páska důvěry a přátelství. Ustoupila všechna bázeň, nedůvěra a zbytečná ostýchavost, a v očích i tvářích mladíků leskla se jen láska, úcta a vážnost. Jako se starším a zkušeným přítelem hovorili po cestě s profesorem svým, ten táže se ho, onen opět radě se a třetí svěřuje se mu.

Došli pomalu k domu, stejlema proti Petřínu, kde Lápa bydlil; zastavili se, chvíli ještě hovořili, a pak vešel Lápa do domu provázen jsa osmi dvanácti z posluchačů svých, a ostatními srdce se rozloučil.

Vystoupil se studenty do druhého patra a vítán jsa staroum, která mu hospodařila, vešel do svého bytu. Studenti dlouho se ozráželi, oba opatření jsouce hojnými knihami z velké knihovny Lápyv brzo odešli a Lápa osaměl. Byl ve své studovně, v níž byla okna na nářeží a poskytovala mu krásného pohledu na Petřín, Hradčany a Malou Stranu. Lápa čtil se muven po dvouhodinové přednášce, a proto chtěl si ještě chvíli odpočinouti, nežli zase jako obyčejně počal pracovati.

Venku slunko příjemně svítilo, počínalo právě jaro a Lápa přistoupiv k oknu, otevřel je a saje s velkou rozkoší otevřený již čerstvý vzduch, vyhlížel ven. Ostrovív se zelenaly. Petřín s osením svým a se svými háji odíval se ve svěží, oku milý, nový, zelený háv. Slunce blaho velkolepě Hradčany, skláněje se nad nimi, a obloha klenula se nad celou Prahou v lazurovém nezkaleném jasně. Od jezu zazníval tise melancholické šum vody, a zraky Lápyv utkvěly jako v zemlení na modrozelené hladině řeky. Jako skotačivé živé bytosti připrýplývaly shora žilé vlnky, zdvihaly se a dimly, nžily se a spadaly a mžily, prehájeje v dál. Kde jejich vznik, kde jejich počátek? — Kde jejich cíl a konec? — V temných hvozdech a na vonných lukách šumavských — a v dalekém, neznámém moři jejich zánik!

A podivným spřízněním duševní činnosti Lápyv, jako ty vlnky z daleka přicházely a vznikaly a před zraky jeho zřetelně vystupovaly i se zdvihaly a pak v dál zase ubíhaly a mizely, tak vystupovaly v hlavě jeho myšlenky z časů minulých. A byly rovněž z daleka, ba z daleka, z dávných záslých dob! Celé jeho žití mýjelo mu jako proud řeky před zraky jeho. Ba jako proud řeky! Však i tok a proud její není vždy stejný a klidný. Jsouť i u ní místa a okamžení bouřlivá, vířiv a nebezpečí plná — a tak bylo i se životem Lápovým.

Probral v duchu své osudy; připomněl si veselé a trudné časy; blahé a zoufalé okamžiky a došel až k dobám, jež jsme laskavým čtenářům již líbili, zde stál v brzké u času, kdy jsme jej opustili, jak odebíral se z domu páne Jarýnova v záchvatu zoufalství.

Tenkrát, kdy Jindra kráčela s hrabětem Ostrovínem k oltáři, odjížděl zničen z Háje a ubíral se hned potom s novými svěcení svými do sáziny, do dalekých zemí. Čtyři léta meškal takto mimo Čechy, projev velkou část svéta a dojmy z těchto cest, stále se hromadil, nové, obrovité, byly jediné s to, aby alespoň poukud utu, mly zoubaly hlas jeho srdce, k smrti zraněného.

Obobativ takto ducha svého a obzor vědomí i názorů svých neocenitelnými statky důvěrnými rozšířiv, vrátil se opět konečně do otčiny a upozorniv se na všechny učený domácí svět spisy a státní, psanými již z cest i o sobě uvěřehovanými, jež obecnou po-

České mlýny, ve Wilber, Nebr.

Vyrobitele nejlepší pšeničné a pravé šitné mouky, jakož i české krupičky. Mouka naše jest k dostání u všech českých groceristů v Omaze a South Omaze. Zda-liž jedenkráté zkouste mouku Wilberskou, která jest ta nejlepší v trhu, pešivo bude se na vás jen smát. Tež máme sklady v Lincoln, Nebr., Cedar Rapids, Ia., Chicago, Ill., Oklahoma City, Okla., Marshalltown, Ia., a St. Louis, Mo. 46-12 ZVONÍČEK & AKSAMIT, maj.

FARMY! Pozor! FARMY!

Proč vykáváte a koupí farmy, až ceny stoupnou tak vysoko, že nebude vám možno farmy koupiti? Tajemník zemědělského odb. v Spoj. Států praví: "Během desíti let nebude pozemku v ceně pod 100 dolarů akr." — Můžete dostat dobrou 40-akrovou farmu ve Wawel kolonii, Armstrong Creek, Wis., za \$700 až \$1000, dobrá ornice a pěkný lesk. Dobré školy, obchody, hotely atd. Rovněž nová plá, která zaměstná značný počet lidí. Dostí práce v zimě pro lidi, kteří koupí pozemek. Ples 100 polských, českých a slovačkých rodin je už nyní usazeno ve Wawel kolonii. Lehké spátky. Píšte nám pro informace. Grimmer Land Co. Armstrong Creek, Wis.

zornost na se poutaly, dosáhl lehec po návratu svém veřejného čestného postavení, z něhož pak v brzkou vystoupil až na stolici učitelskou vysokého učení, na niž již po několik let účinkoval nejvyšší blahodárně i pozeňané.

Zevnějším postavením Lápyvo bylo skvělé, ale za to v nitru jeho žil posud bol a zklamání, nemožlof v jeho vyprahlých prsou vzejíti štěstí. Ještě stále na dně ardece jeho obrážel se a žil obraz jeho jedině, nevyhladitelné a neuhasi-nající lásky — Jindry.

Když vrátil se z cest, setkal se na krátko opět a rodinou Jarýnovou, která ho sama vyhledávala, a byli to zvláště synové páne Jarýnovi, kteří láskyplně k němu se blížili a mluli. Lápu to velice těšilo a dověděl se, že Jindra, nyní hraběnka Ostrovínová, sídlí s manželcem svým na statech v jiné straně Čech ležících, dal se i přemluvit ku kratičké návštěvě v Háji. Avšak sotva že se tam ocitl, ode všech co nejsrdčněji přivítán, dolehly naň dojmy z minulosti tak mocné, že celý pozdější pobyt v domě Jarýnově byl mu strašlivou mukou, která jej co nejdříve opět z něho vypudila. O Jindře nedověděl se mnoho, v rodině se o jejím žití téměř ani nemluvalo, ba zdálo se, že všichni členové řeči této jaksi se vyhýbají, a i mluví Lápa o jediné věci domácí vchod jim přichází. To jediné zvěděl, že jest Jindra ne-dávno matkou jediného posud děcka. Avšak z několika kratičkých poznámek a podotknutí upřímného pana Jahody, který byl již velice sestár a v domě Jarýnově požíval nyní zasloužilého a pohodlného odpočinku, bylo lze souditi, že Jindra jako hraběnka Ostrovínová nebyla šťastna. Zpráva ta uspíšila ještě odedod Lápuv z domu pana Jarýna, jehož statek

nyní kvetl i slynul nejlepšími zařízeními a nejskvělejšími výnosem, zabezpečuje panu Jarýnovi postavení a poměry tak příznivé, že se jim těšiti mohou mládkové z našich statkářův a zvláště z našich vlastenců. (Pokračování.)

Tak zvané malé neduby, jako jsou: zácpa, jaterní poruchy, žlučnatost, závrať, bolení hlavy, žlutěnka atd., působí mnoho obtíží, které však záhy odstraní Severovy Pilulky pro játra. Podně-vují zmluvěná játra k pravidelné činnosti a vrací soustavně zdraví i sílu. Tyto pilulky účinkují mírně a příjemně a vnitřnosti po nich nevyprahnou jako po užívání soli, která činí krev řídkou. Zkuste je dnes. Prodávají se v lékárnách za 25c. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa.

Velký moderní, nové zařízení čistý závod řeznický vlastní

CHAS. F. KUNCL v č. 1250 již. 13. ul.

Má vždy na skladě největší záoby masa nejlepšího druhu. Zboží svenářské výborné jakosti. Vědy velký výběr. Ceny nejnižší. Telephone Doug. 4333. 81f

Nejdrahocennějším pokladem lidské bytosti jest zrak

Dobrý zrak. Pozorujete-li, že vaše oči se kalli a váš zrak že slabě, neodkládejte a nechte svůj zrak prozkoumati u zkušeného optika. Nejlepší zárukou o úplném uspokojení při přispůsobení brejlí jest vyjádření se sta krajanů, kteří v oboru tom pomoci hledali. Gradual jsem jeduz s nejlepšími škol a mimo to mám státi povolen. A. CECHA, český optik a zlatník, 1248 jižní 13. ul. Omaha, Neb.

Nepotřebují býti Vaše pokoje nové vypapřovány anebo dům Váš nově obarven? Jestliže ano, pak zadejte ihned práci tu

FRANK LANGPAULOVÍ, majitel pěkně zařízeného obchodu nástěnným papírem, barvami, sklem a olejem v čísle 1261 SO. 23. STE. OMAHA, NEBR.

Jeho v oboru tomto dlouholetá zkušenost a pečlivá pověst úplnou Vaši spokojenost zaručují. Sa sklady najdete velký výběr nejnovějších vzorků krásného nástěnného papíru, různých barev, vamišů, oboj, šitéch a skla všech velikost. — V každém případě neopomente jej navštívit. 361f

Dobré pivo jest lék

Plzeňské pivo v láhvích z pivovaru

FREMONT BRW'G CO. FREMONT, NEB.

Jest vařeno z nejlepšího sladu a z českého chmele. Toto pivo obsahuje pouze tři procenta líhu a proto jest všeobecně oblíbené a odporučené lékaři. Pakli se chcete posilnit, objednejte si je!

KRAJANĚ, POZOR!

Já jsem zde prvním českým farmářem, bydlím zde již po 13 roků. A nyní, když sem přijedete, ukáži vám svou farmu. Mám též časem několik obilí jakou i zeleninu všech druhů. Tu vám dohám, že mládkové dočítte takového vřelého a vaší práce jako zde. Toto jest krajina pro člověka chudého, který si zde může pomoci k vlastním domovu a máti peněz. Ceny pozemků od \$7.50 akrovu až 10 roků za spátky.

Píšte: John Nebauer, akropole Bohemian American Land and Loan Co. PHILLIPS, WISCONSIN.